Põllumajandus- ja Toiduamet

Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond: Euroopa investeeringud maapiirkondadesse

Toitumis- ja tervisealased väited toidulisandil

Tiiu Rand
Põllumajandus- ja Toiduamet / toiduosakonna nõunik
11.03.2022

Sisukord

- Valdkonda reguleerivad õigusnormid
- Mida reguleeritakse
- Väide, toitumisalane väide, tervisealane väide
- Erandid väidete määrusest
- Lubatud väited, nn ootel olevad väited, mittelubatud väited, üldine terviseväide, artikkel 13 ja artikkel 14 väited, keelatud väited
- Juhised, abistav teave

Valdkonda reguleerivad õigusnormid (1)

Väidete esitamine

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1924/2006 **toidu** kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta
- Komisjoni määrus (EL) nr 432/2012, millega kehtestatakse nimekiri tervisealastest väidetest, mida on lubatud esitada toidu kohta, välja arvatud haigestumise riski vähendamisele ning laste arengule ja tervisele viitavad väited
- Komisjoni rakendusotsus 2013/63/EL, millega võetakse vastu suunised Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1924/2006 artiklis 10 sätestatud tervisealaste väidete eritingimuste rakendamiseks
- …

Valdkonda reguleerivad õigusnormid (2)

Üldnimetuste kasutamine

- Komisjoni määrus (EL) nr 907/2013, millega kehtestatakse eeskiri üldnimetuse kasutamise avalduste esitamiseks
- Komisjoni määrus (EL) 2019/343, milles sätestatakse erandid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1924/2006 (toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta) artikli 1 lõikest 3 teatavate üldnimetuste kasutamiseks

Uue tervisealase väite taotlemine

- Komisjoni määrus (EÜ) nr 353/2008, millega kehtestatakse rakenduseeskirjad selle kohta, kuidas taotleda tervisealaste väidete esitamise lubasid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1924/2006 artiklis 15 sätestatu kohaselt

Määrus 1924/2006 toidu kohta esitatavad toitumis- ja tervisealased väited

Õiguslik raamistik (nõuded) juhuks, kui toidukäitleja **soovib** märgistusel või reklaamis **esile tõsta** oma toidu **erilist kasulikku mõju seoses toitumise või tervisega**

Määrus kohaldub toitumis- ja tervisealastele väidetele **kaubanduslikes teadaannetes** sellisel kujul lõpptarbijale pakutava toidu märgistusel, esitlemisel, reklaamis (art 1 lg 2)

sh üldise iseloomuga reklaamides ja müügiedendus-kampaaniates

Väide

1924/2006 art 2:

- sõnum või esitus, mis **ei ole** EL või liikmesriigi õigusaktide alusel **kohustuslik**, sealhulgas mis tahes kujul pildiline, graafiline või sümboliline esitus, mis väidab, viitab või annab mõista, et **toidul on teatavad omadused**

VITAMIIN C MITTEHAPPELINE

NB! Sojavaba, gluteenivaba, laktoosivaba, kalavaba, piimavaba, pärmivaba, nisuvaba, kaseiinivaba, tärklisevaba, säilitusaineteta.

Toitumisalane väide

Suhkruvabad C-vitamiini närimistabletid

NB! Naatriumivaba, suhkruvaba.

1924/2006 art 2:

- mis tahes sõnum või esitus, mis väidab, viitab või annab mõista, et **toidul on teatavad kasulikud toitainelised omadused** energia või toitainete või muude ainete tõttu, mida see toit:

- sisaldab (*nt C-vitamiiniga, kiudaineallikas)* / ei sisalda (*nt rasvavaba*)
- annab vähe energiat (*nt vähe kaloreid*)/ ei anna energiat (*nt kalorivaba*)
- sisaldab vähem (*nt 40% vähem suhkruid*)/ sisaldab rohkem (*nt 30% rohkem valku*)

Tervisealane väide

1924/2006 art 2:

– mis tahes sõnum või esitus, mis väidab, viitab või annab mõista, et **toidu (või toidu koostisosa või toidugrupi) ja tervise vahel on seos**

D-vitamiin *aitab kaasa immuunsüsteemi normaalsele talitlusele*

Suhkruvaba närimiskumm *aitab vähendada suu kuivust*

Liha ja kala *aitavad tõsta raua imendumist, kui teisi rauda sisaldavaid toite süüa koos liha või kalaga*

Haigestumise riski vähendamise väide

1924/2006 art 2:

- mis tahes tervisealane väide, mis väidab, viitab või annab mõista, et toidugrupi, toidu või ühe selle koostisosa tarbimine vähendab oluliselt mõnda haigusesse haigestumise mõnda riskitegurit

Odra beeta-glükaani *puhul on tõestatud vere kolesteroolitaset vähendav toime. Kõrge vere kolesteroolitase on südame isheemiatõve tekkimise riskitegur*

NB! 1169/2011 art 7 lg 3

Toidualase teabega ei omistata ühelegi toidule inimeste haigusi vältida aitavaid, ravivaid või leevendavaid omadusi ega viidata niisugustele omadustele
-> kohaldub ka toidu reklaamile ja esitlemisele

Toitaine

1924/2006 art 2:

toitaine — valgud, süsivesikud, rasvad, kiudained, naatrium, vitamiinid ja mineraaltoitained ning ained, mis kuuluvad ühte nimetatud kategooriatest või on selle koostisosad

Muu aine

1924/2006 art 2:

muu aine — aine, mis ei ole toitaine ja millel on toitumisalane või füsioloogiline mõju

Nt taimed, taimeekstraktid toidulisandites …

Toote nimetus, kaubamärk 1924/2006 art 1 lg 3

Märgistusel, esitlemisel või reklaamimisel esinev toidu **kaubamärk, marginimetus või väljamõeldud nimetus**, mis võib olla tõlgendatav toitumis- või tervisealase väitena:

- võib kasutada, kui märgistusel, esitlemisel või reklaamis **kaasneb sellega seotud toitumis- või tervisealane väide**, mis vastab määruse 1924/2006 sätetele (nt *Tervisemunad …*)

NB! Toodete, mis kandsid määruse sätetele mittevastavaid enne 1. jaanuari 2005 olemas olnud kaubamärke või marginimetusi, turustamist võis jätkata kuni 19. jaanuarini 2022. Pärast seda kohaldatakse määruse 1924/2006 sätteid

Üldnimetused 1924/2006 art 1 lg 4

Üldnimetused, nagu '*digestive*' või '*cough drops*', millega **on tavapäraselt tähistatud** mingi toidu- või joogigrupi iseärasus, mis võib jätta mulje mõju avaldamisest inimese tervisele, on erandina määruse reguleerimisalast välja jäetavad

- erand tuleb taotleda
- juba tehtud erandid on kirjeldatud Komisjoni määruses (EL) 2019/343
- erandi saanud üldnimetusi ei tõlgita eesti keelde (NB! eesti keeles ei ole ühtegi erandit)

Toidugrupp	Üldnimetus	Liikmesriigid, kus erand kehtib
Nii suhkrupõhised kõvad ja pehmed kompvekid kui ka nende suhkruvabad ja vähendatud kalorsusega variandid, mis põhinevad magusainetel (polüoolid ja/või intensiivsed magusained)	Kurkkupastilli/Halspastill	Soome
Kondiitritooted siirupina, mis on toodetud suhkrust, tärklisesiirupist, invertsuhkrust ja/või meest, millele lisatakse taimseid koostisosi	Hustensirup	Austria

Üldnimetused (2)

- erandi taotlemiseks avalduse sisu- ja vorminõuded ning esitamise ja hindamise protseduur on kirjeldatud Komisjoni määruse (EL) nr 907/2013 lisas
- avaldus esitatakse liikmesriigi pädevale asutusele - Eestis Põllumajandus- ja Toiduametile
- erandi taotlemiseks peab olema võimalik tõendada, et seda üldnimetust on liikmesriigis (liikmesriikides) kasutatud vähemalt aastast 1993

Toitumisalased väited 1924/2006 art 8 ja art 9

- Kõik kasutada lubatud toitumisalased väited on loetletud määruse 1924/2006 lisas
- kasutamine on lubatud, kui toit täidab väite tingimuse
- väite sõnastust võib muuta ilma tähendust muutmata

Näiteid sõnastustest Lubatud toitumisalaste väidete nimekiri

Nt „rasvavaba“ = „rasvata“= „ilma rasvata“

Tingimus: ≤ 0,5 g rasva 100 g või 100 ml kohta.

Toitumisalased väited 1924/2006 lisast

- VÄHENDATUD ENERGIASISALDUSEGA
- VÄHESE RASVASISALDUSEGA
- KIUDAINEALLIKAS
- KIUDAINERIKAS
- VALGUALLIKAS
- VALGURIKAS
- SISALDAB VITAMIINI C
- SISALDAB /MUUD AINE

jne

- RASVAVABA
- SUHKRUVABA
- NAATRIUMIVABA
- LOODUSLIK/LOODUSLIKULT

- Toidulisanditel enamus toitumisalaseid väiteid ilmselt mitte kasutatavad, sest toidulisand ise on toitaine/muu aine kontsentreeritud allikas
- Toidulisandi märgistusel kohustus esitada toodet iseloomustava aine nimetus või viide aine iseloomulike omaduste kohta
- Tähele tuleks panna, et ei esitataks mittelubatud toitumisalaseid väiteid, nt ‘kolesteroolivaba’, ‘sisaldab ainult looduslikke suhkruid’ jne

Tervisealaste väidete esitamine on lubatud 1924/2006 art 10:

- kui terviseväide on esitatud määruse 1924/2006 artikli 13 või 14 **lubatud väidete nimekirjas**

Meditsiiniline väide ei ole lubatud (raviv, leevendav …)

Tervisealased väited jagunevad

Nn funktsionaalsed tervisealased väited ehk artikkel 13 väited, mis kirjeldavad:	Haigestumise riski vähendamise väited ehk artikkel 14(1)(a) väited	Laste arengule ja tervisele viitavad väited ehk artikkel 14(1)(b) väited
• toitaine / muu aine tähtsust kasvamisele, arengule ja organismi funktsioonidele • psühholoogilisi ja käitumuslikke funktsioone • salenemist või kehakaalu jälgimist	Võetakse vastu eraldi õigusakti(de)ga	Nt: Vitamiin D on vajalik laste luustiku normaalseks kasvuks ja arenguks Võetakse vastu eraldi õigusakti(de)ga

Vt määrus 432/2012 ja selle lisa

Keelatud ei ole **nn ootel olevate tervisealaste väidete esitamine:**

NB! järgides määruse 1924/2006 üldnõudeid ja terviseväite erinõudeid

- **ootel olev väide** - väide, mille hindamine EFSA poolt või käsitlemine Euroopa Komisjoni poolt ei ole veel lõpule viidud:

-esitatud komisjonile 31.01.2008 riikliku nimekirjana
-EFSA hindamine 2009 – 2011; hindamine peatati

- suurema osa ootel olevatest väidetest moodustavad **botaaniliste ainete väited** (s.o väited, mis osutavad taimse materjali või taimsete ainete mõjule)
- ootel olevad väited on avaldatud Euroopa Komisjoni veebilehel väidete määruse artikkel 13(1) konsolideeritud nimekirja kannete ID numbritega
- ootel olevate väidete sõnastused konsolideeritud nimekirja põhjal on leitavad EFSA veebilehelt *Questions on hold Botanical claims*

Lubatud ei ole tervisealased väited, mis … 1924/2006 art 12

… mis viitavad konkreetsete arstide või tervisespetsialistide antud soovitustele

… mis viitavad kehakaalu vähenemise kiirusele või määrale

… mis jätavad mulje, et toidu tarbimata jätmine võib tervist mõjutada

Terviseväide ei ole lubatud alkohoolsel joogil

Artikkel 13 väited

- Määrus (EL) nr 432/2012, millega kehtestatakse nimekiri tervisealastest väidetest, mida on lubatud esitada toidu kohta, välja arvatud haigestumise riski vähendamisele ning laste arengule ja tervisele viitavad väited

- Nimekiri määruse 1924/2006 art 13 lõikes 3 osutatud väidetest on lisas
- Lisas olevaid väiteid võib toidu kohta esitada, järgides lisas kehtestatud tingimusi

Lisas üle 200 terviseväite

Lisa on ajas täienev:

- lisanduvad uutel teaduslikel tõenditel põhinevad väited
- lisanduvad konfidentsiaalsete andmete kaitse taotlusega väited (nn kaitstud väited)

Artikkel 13 väited (432/2012 lisa)

LISA

LUBATUD TERVISEALASTE VÄIDETE NIMEKIRI

Toitaine, aine, toit või toidugrupp	Väide	Väite kasutamise tingimused	Toidu kasutamise tingimused ja/või piirangud ja/või lisaselgitus või hoiatus	EFSA Journal nr
Laktuloos	Laktuloos aitab kiirendada soolestiku tööd	Väidet võib kasutada üksnes toidu kohta, mis sisaldab 10 g laktuloosi ühes määratletud portsjonis. Et toode oleks väitega kooskõlas, tuleb tarbijat teavitada, et kasulik toime avaldub siis, kui päevas tarbitakse üks 10 g annus laktuloosi.		2010;8(10):1806
Vitamiin A	Vitamiin A aitab hoida nahka normaalsena	Väidet võib kasutada üksnes toidu kohta, mis on vähemalt vitamiin A allikas vastavalt määruse (EÜ) nr 1924/2006 lisas osutatud väitele [VITAMIINI NIMI/VITAMIINIDE NIMED] JA/VÕI [MINERAALTOITAINE NIMI/MINERAALTOITAINETE NIMED] ALLIKAS		2009; 7(9):1221 2010;8(10):1754

Artikkel 14 väited (1924/2006 art 14)

Haigestumise riski vähendamise väide art 14 lg 1 (a)

Laste arengule ja tervisele viitav väide art 14 lg 1 (b)

- võetakse vastu eraldi õigusaktiga (üks või rohkem väidet ühes õigusaktis)

Vt register **-> registrist leiab õigusakti numbri, mille järgi saab avada eestikeelse õigusakti**

Toitumis- ja tervisealaste väidete EL register on informatiivne Euroopa Komisjoni poolt hallatav register

Väidete registrist leiab:

- lubatud toitumisalased väited ja nende kasutamistingimused;
- lubatud tervisealased väited, kasutamistingimused ja -piirangud;
- viited lubatud tervisealaste väidete õigusaktidele (õigusaktide eestikeelsest tõlkest leiab väidete eestikeelsed sõnastused);
- mittelubatud tervisealased väited, mittelubamise põhjused;
- nn ootel olevad määruse 1924/2006 art 13(1) konsolideeritud nimekirja kannete ID numbritega

Toitumis- ja tervisealaste väidete EL register

Registrisse sisenemisel avaneb aken

Important!
Please read before going any further

- Any food business operator can use authorised health claims if the conditions of use and any applicable restrictions are respected.
- Non-authorised health claims should not be used.
- National authorities control the use of claims.
- Health claims should only be made for the nutrient, substance, food or food category for which they have been authorised, and **not** for the food product that contains them.
- Some flexibility of wording of the claim is possible provided its aim is to help consumer understanding taking into account factors such as linguistic and cultural variations and the target population. Adapted wording must have the same meaning for the consumer as the authorised claim in the EU Register.

I have read this and wish to proceed | I do not want to proceed

Otsingusõna: *glucan*
Vt veerg: Commission Regulation
->
otsi õigusakt sobivas keeles

Claim type	Nutrient, substance, food or food category	Claim	Conditions of use of the claim / Restrictions of use / Reasons for non-authorisation	Health relationship	EFSA opinion reference / Journal reference	Commission Regulation	Status	Entry ID
Art 14(1)(a)	Barley beta-glucans	Barley beta-glucans has been shown to lower/reduce blood cholesterol. High cholesterol is a risk factor in the development of coronary heart disease.	Information shall be given to the consumer that the beneficial effect is obtained with a daily intake of 3 g of barley beta-glucan. The claim can be used for foods which provide at least 1 g of barley beta-glucan per quantified portion.		Q-2011-00798	Commission Regulation (EU) 1048/2012 of 08/11/2012	Authorised	N/A

Mittelubatud väited *(Non-authorised)* – vt registrist

Nt: Sisaldab probiootikumi– see on tervisealane väide

- sellist terviseväidet ei ole lubatud väidete loetelus

Ei ole lubatud tervisealane väide „sisaldab probiootikumi“ ja muud samasisulised väited (~~probiootiline jook, probiootikum~~ …)

EL arvates on märgistusel termini „probiootiline“ kasutamise puhul tegemist täpsustamata väitega

Mittelubatud väited *(Non-authorised)* – vt registrist

Lactobacillus fermentum ME-3

???

Claim type	Nutrient, substance, food or food category	Claim	Conditions of use of the claim / Restrictions of use / Reasons for non-authorisation	Health relationship	EFSA opinion reference / Journal reference	Commission regulation	Status	Entry ID
Art.13(1)	Lactic acid bacterium Lactobacillus fermentum ME-3	Probiootiline piimhappebakter Lactobacillus fermentum ME-3 aitab tõsta/suurendab organismi kaitsevõimet. ME-3 toetab seedimist, suurendades kasulike laktobatsillide üldhulka soolestikus, mis kindlustavad toitainete lõhustamist kergemini omastatavateks ühenditeks.	Non-compliance with the Regulation because on the basis of the scientific evidence assessed, this claimed effect for this food has not been substantiated.	decreasing potentially pathogenic gastro-intestinal microorganisms	2011;9(4):2025		Non-authorised	3025

Terviseväite teaduslik tõendatus

- Terviseväite (toidu ja tervise vahelise kasuliku põhjusliku seose) teaduslik hindaja on Euroopa Toiduohutusamet (EFSA)

- **Mitte kasutada internetist otsingutulemusena leitavaid väiteid, ka mitte teadusartikleid, „professori sõnu“, lauseid EFSA hinnangust jne**

Uue terviseväite lisamine nimekirja

- Uuele tervisealasele väitele loa saamine ja väite nimekirja lisamine toimub loataotlusega
- Rakenduseeskiri tervisealase väite esitamise loa saamiseks, sh taotluse sisunõuded on kehtestatud määrusega (EÜ) nr 353/2008
- Juhised taotluse koostamiseks ning vormistamiseks on avaldatud EFSA veebilehel
- Tervisealase väite loa taotlus esitatakse liikmesriigi pädevale asutusele – Eestis Põllumajandus- ja Toiduametile (PTA)

Uue terviseväite taotluse esitamine toimub EFSA uues elektroonilises süsteemis (alates märts 2021) *e-submission food chain platform* *https://webgate.ec.europa.eu/esfc*

(võimalik jälgida ka taotluse hindamise kulgu)

Üldised terviseväited 1924/2006 art 10 lg 3

Tervislik
Hea immuunsusele

Viiteid toitaine või toidu üldistele mittespetsiifilistele eelistele seoses hea tervisega ja tervisega seotud heaoluga võib teha **üksnes koos konkreetse lubatud tervisealase väitega**

- selliste üldiste väidete kasutamine võib olla tarbijale abiks, sest nendega edastatakse tarbijasõbralikumaid sõnumeid

Konkreetne väide peab olema üldise väitega seotud ja asuma üldise väite „kõrval“ või „järel“

Vt Komisjoni rakendusotsus 2013/63/EL

Toitumis- ja tervisealase väite esitamisel on toitumisalane teave kohustuslik

- v.a üldise iseloomuga reklaamis

- Toidul, v.a toidulisandil, esitatakse toitumisalane teave vastavalt määruse 1169/2011 art 31-34.
- Toidulisandil esitatakse toitumisalane teave vastavalt toidulisandite direktiivi 2002/46/EÜ artiklile 8.

Tervisealase väite esitamisel tuleb

b, c, d – esitatud lubavas õigusaktis

märgistusel või märgistuse puudumise korral **esitlemisel** või **reklaamis** esitada lisateave:

a) viide mitmekülgse ja tasakaalustatud toitumise ja tervisliku elustiili tähtsusele;

b) väidetava kasuliku mõju saavutamiseks vajalik toidukogus ja tarbimise viis;

c) vajadusel viide inimestele, kes peaksid vältima selle toidu tarbimist;

d) asjakohane hoiatus liigse tarbimise eest, mis tõenäoliselt kujutab ohtu tervisele

Haigestumise riski vähendamisele viitava väite juures peab olema lisateave „viidatud haigusel on mitmeid riskitegureid ning ühe riskiteguri muutmisel võib, aga ei pruugi olla kasulikku mõju“

Toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamine ei tohi

- olla vale, eksitav ega mitmeti mõistetav;
- viidata, et tasakaalustatud ja mitmekesine toitumine ei suuda tavaliselt pakkuda vajalikus koguses toitaineid
- soodustada toidu ülemäärast tarbimist;
- viidata muutustele kehafunktsioonides, mis võiksid tarbijat hirmutada;
- tekitada kahtlust muude sarnaste toitude toiteväärtuse piisavuse suhtes;

Toitumis- ja tervisealaste väidete kasutamise üldtingimused:

- toitainel või muul ainel, mille kohta väide esitatakse, on teaduslikult tõendatud kasulik toitumisalane või füsioloogiline mõju;
- toitainet või muud ainet, mille kohta väide esitatakse, sisaldub toidus koguses, millega kaasneb väidetav teaduslikult tõendatud kasulik mõju;
- toitaine või muu aine esineb toidus organismile omastataval kujul;
- keskmine tarbija saab väites esitatud kasulikest mõjudest aru

kes on mõõdukalt informeeritud ning mõõdukalt tähelepanelik ja ettevaatlik

Toitainelised põhijooned

Määruse 1924/2006 art 4 lg 1:

(1) **19. jaanuariks 2009** kehtestab komisjon täpsed toitainelised põhijooned, sealhulgas erandid, millele toit või teatavad toidugrupid peavad vastama, et kanda toitumis- või tervisealaseid väiteid, ning tingimused toitumis- või tervisealaste väidete kasutamiseks toidu või toidugruppide kohta, võttes arvesse toitainelisi põhijooni.

Toitainelisi põhijooni, seega ka väidete kasutustingimusi ei ole seni vastu võetud ->

-> EL strateegia „Talust taldrikule“ algatus:

toitaineliste põhijoonte kehtestamine, et piirata suure soola-, suhkru- ja/või rasvasisaldusega toidu propageerimist – 2022. a IV kvartal *(toidulisanditele võimalusel erand)*

Toidualase teabe esitamisest üldiselt:

Määrus (EL) nr 1169/2011 toidualase teabe esitamisest tarbijale

- „Toidualane teave" – toitu käsitlev teave, mis tehakse lõpptarbijale teatavaks märgistuse, muu lisamaterjali või muude vahenditega, sealhulgas kaasaegsete tehnoloogiliste vahenditega või verbaalse suhtlemisega
- Toidualase teabe esitamise eest vastutab toidukäitleja, kelle nime või ärinime all toitu turustatakse, või kui nimetatud käitleja ei ole asutatud liidus, siis liidu turule importija
- Toidualane teave ei tohi olla eksitav
- Toidualase teabega ei omistata ühelegi toidule inimeste haigusi vältida aitavaid, ravivaid või leevendavaid omadusi ega viidata niisugustele omadustele.

Oluline abistav teave

- Toitumis- ja tervisealaste väidete EL **register**

Väidete registrist leiab:

- lubatud toitumisalased väited ja nende kasutamistingimused;
- lubatud tervisealased väited, kasutamistingimused ja -piirangud;
- viited lubatud tervisealaste väidete õigusaktidele (õigusaktide eestikeelsest tõlkest leiab väidete eestikeelsed sõnastused);
- mittelubatud tervisealased väited, mittelubamise põhjused;
- nn ootel olevad määruse 1924/2006 art 13(1) konsolideeritud nimekirja kannete ID numbritega

Oluline abistav teave

Põllumajandus- ja Toiduameti (PTA) koduleht

https://pta.agri.ee/

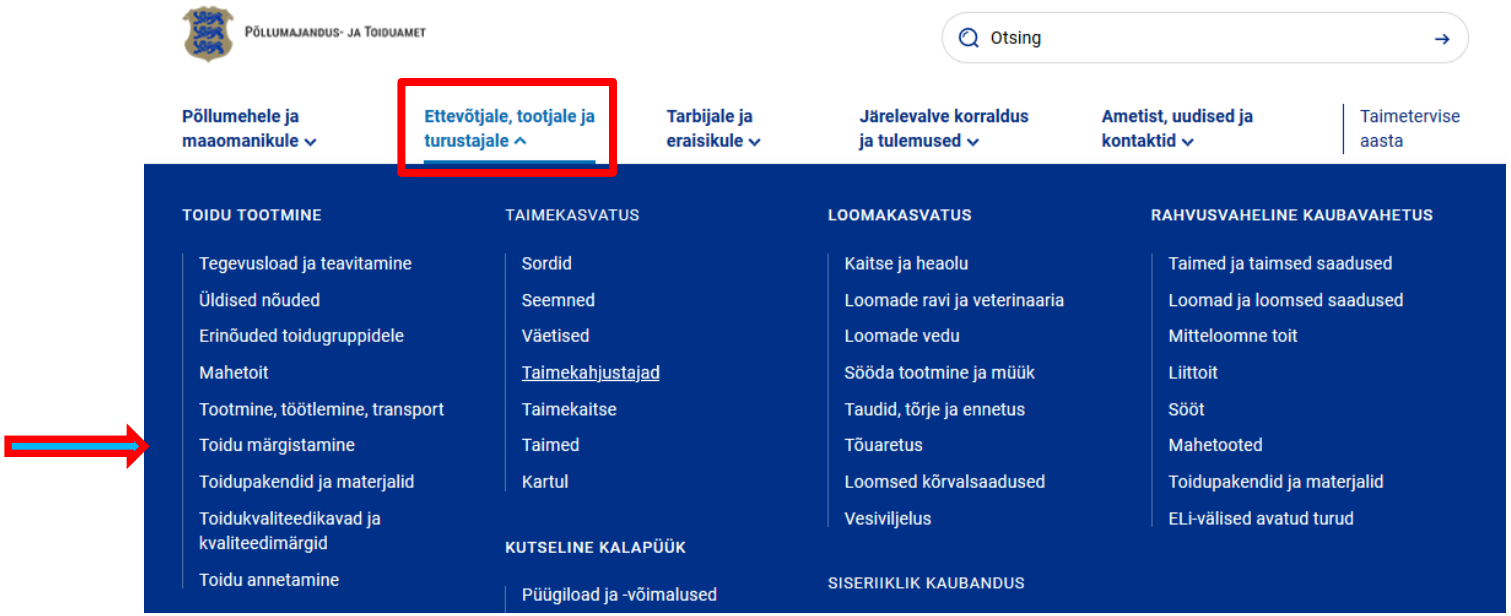

Päritolu esitamine

Toidu päritoluriigiks on riik, kus toit on toodetud, kas kasvatatud või töödeldud-valmistatud

Toitumisalane teave

Toitumisalane teave annab tarbijale infot toidu energiasisalduse ja toitainete koguste kohta

Toitumis- ja tervisealased väited

Toitumisalane väide on väide toidu toitaineliste omaduste, näiteks energia-, rasva- või vitamiinisisalduse kohta. Tervisealane väide annab mõista, et toidugrupi, toidu või selle koostisosa ja inimese tervise vahel on seos

Toidu märgistamise e-käsiraamat | (toiduteave.ee)

Toidualase teabe esitamise ja toidu märgistamise nõudeid selgitav käsiraamat, mis sisaldab lisaks rakendust

Koosta märgistus, videoloenguid, juhendeid jm

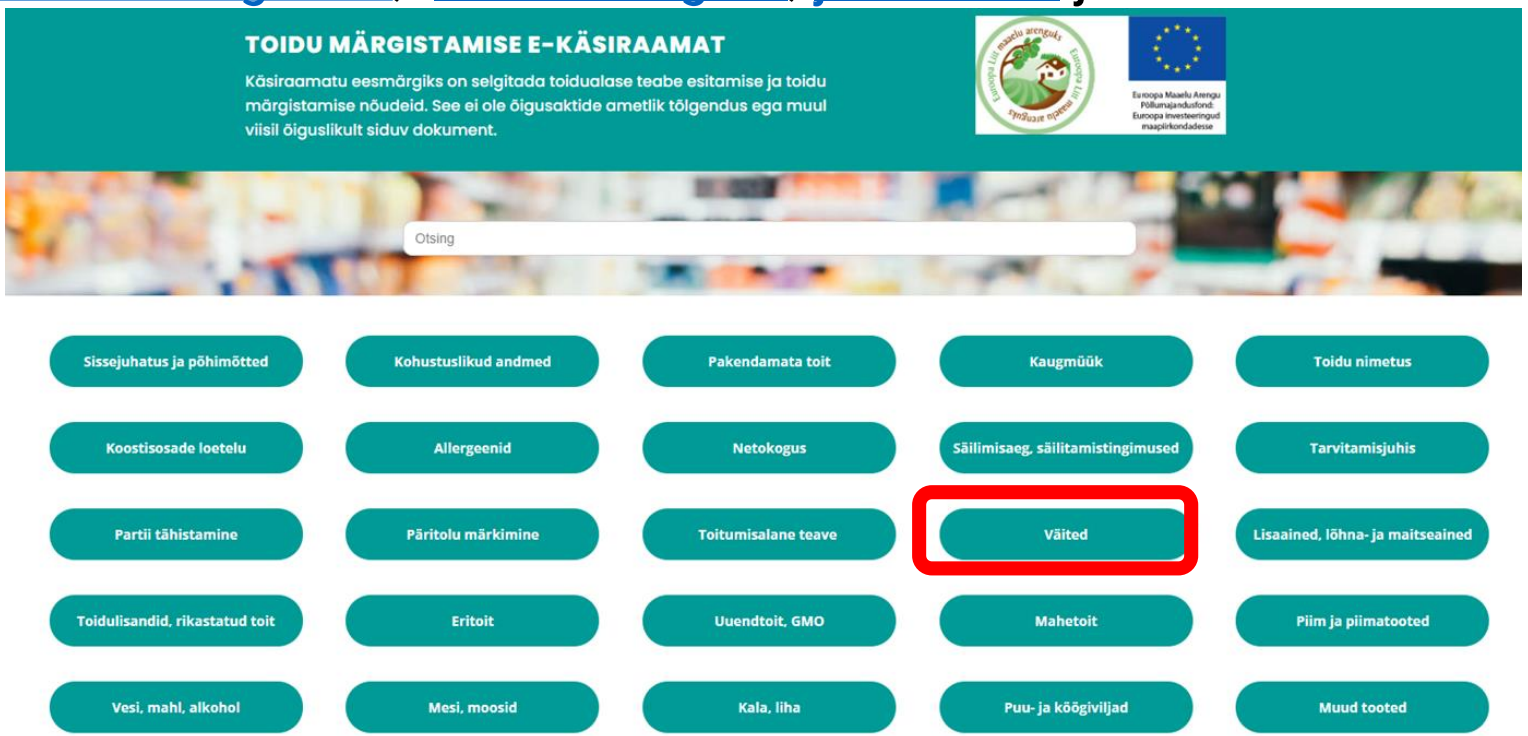

Põllumajandus- ja Toiduamet

Aitäh!

Tiiu.Rand@pta.agri.ee